

Osallisuusryhmä – malli toimintavuodeksi

10 tapaamista, materiaalia saa muokata ja ottaa käyttöön soveltavin osin!

Osallisuusmalli pähkinäkuoressa

Tutustu

Tutki

Ideoi

Kokeile

Kehitä

Tapaaminen 1:

TUTUSTU: Mikä on tärkeää?, 45 min

Tunnetko ryhmän muut jäsenet? Mitkä asiat teille ovat tärkeitä.

Aktiviteetti:

- Tehdään piirtämisharjoitus [oheisten ohjeiden mukaan](#)
- Keskustellaan omista piirustuksista aktiviteetin jälkeen
- Löydämmekö yhteisiä asioita, mitä eroja ja mitä samankaltaisuuksia löytyy
- Kootaan yhteisiä tärkeitä asioita isolle paperille seinälle

MEIDÄN TÄRKEÄT ASIAT:

- KAVERIT

- KIRJASTO

- JALKAPALLO ^{URHEILU}

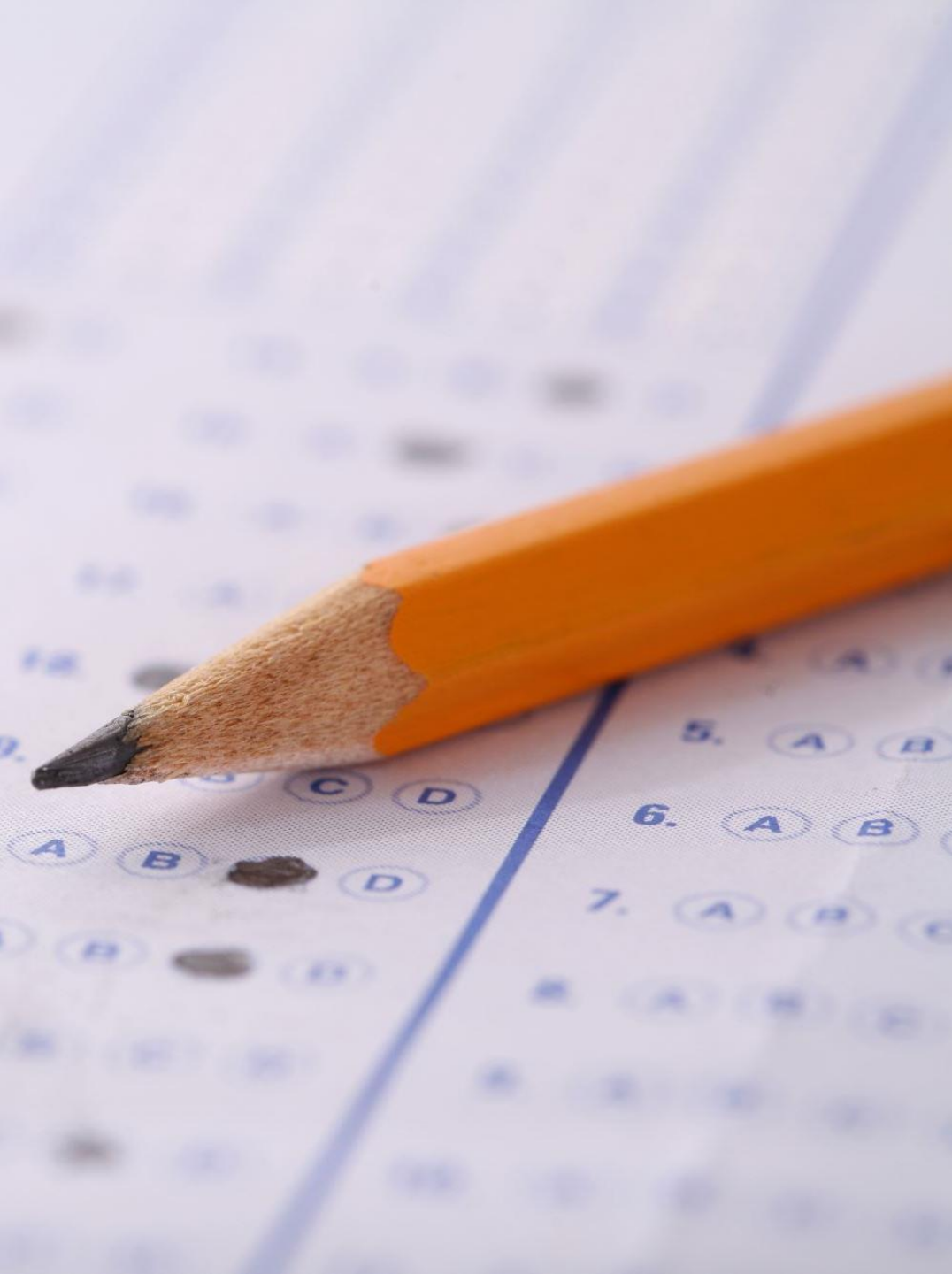
- KOIRAT/KISSAT

- METSÄ + LEIKKI

Tapaaminen 2: TUTKI: Suunnitellaan kysely koulun oppilaille, 45 min

- on hyvä kysyä laajemminkin oppilaiden mielipiteitä koulun toiminnan kehittämiseksi
- Miettikää pareittain kolme kysymystä, joita haluaisitte kysyä muilta oppilailta
- Käyttäkää pohjana edellisellä kerralla ryhmässä koottuja tärkeitä asioita ja teemoja, mihin haluaisitte saada lisätietoa muilta oppilailta?
- Mihin asioihin muut oppilaat haluavat vaikuttaa, mitkä asiat ovat heille tärkeitä?
- Miettikää miten kysely järjestetään, Google Forms vai paperilomake?
- Myös havainnointi ja haastattelut ovat hyviä tiedonkeruun menetelmiä

Tapaaminen 3: TUTKI: Toteutetaan kysely koulun oppilaille, 45 min

- Tällä kertaa jalkaudutaan oppilaiden pariin oppitunneille, lounastauolle tai välitunnille
- Sovitaan kuka ottaa vastuun mistäkin luokkasteesta
- Kysely tehdään joko paperilla tai Google formsilla
- Parit ottavat myös vastuun siitä, että he kokoavat keräämänsä tiedon ja tuovat sen seuraavaan tapaamiseen
- Tiedon keruuta voidaan tehdä myös haastatteluina tai havainnointina tai näiden yhdistelminä

Tapaaminen 4: TUTKI: Tutustutaan kyselyn tuloksiin, 45 min

- Tällä kertaa käydään läpi tutkimisen tuloksia ja kootaan niitä seinälle isoille papereille
- Mitkä asiat ovat meidän koulussa tärkeitä, mitä havaintoja ja huomioita löytyi?
- Mihin asioihin meidän koulussa halutaan vaikuttaa?
- Lopuksi valitaan ryhmät, jotka valitsevat esille tulleista asioista itselleen teeman

Tapaaminen 5: IDEOI: Ideoidaan toimintaa, 45 min

- Tällä kerralla pienemmissä ryhmissä ideoidaan jokin toiminto tai kokeilu, jolla tärkeään asiaan voi vaikuttaa
- Keskustelkaa mitä kyselyssä nousi esille
- Miten juuri tähän kyseiseen asiaan voisi vaikuttaa?
- Onko kyseessä kampanja, haaste, toiminta tai tapahtuma?

Millaisen kokeilun tästä voisi toteuttaa?

Tapaaminen 6: IDEOI: Kokeilu, 45 min

- Tällä kerralla ideaa kokeillaan
- Pitääkö sopia toiminnan kokeilua jossain ryhmässä
- Mitä kokeilu vaatii onnistuakseen?

Tapaaminen 7: KOKOA: Raportoi tuloksista, 60 min

Tällä kerralla ryhmät kokoavat kokeilun tuloksia yhteen

Koontia voi tehdä:

- Juliste
- Video
- Kertomus
- Sarjakuva
- Animaatio
- Piirustus
- äänite

Tapaaminen 8:

KEHITÄ: Miten kokeilu sujui? 45 min

- Jokainen ryhmä jakaa kokemuksiaan siitä, miten kokeilu sujui
- Oliko kokeilulla vaikutusta?
- Mitä tehtäsiin toisin
- Mitä ajatuksia muilla herää?
- Tällä kerralla voitte myös juhlistaa tekemäänne työtä vaikka nyyttäreiden merkeissä?

Tapaaminen 9: **KEHITÄ: Mitä seuraavaksi?, 45 min**

- Mitä koette, mitä asiaa olisi tärkeää lähteä edistämään edelleen?
- Millä tavoilla tärkeitä asioita voisi viedä eteenpäin?
- Löytäisittekö tältä sivustolta keinoja, jolla asiaa voisi kehittää?

[Lapset ja nuoret – miten voit vaikuttaa Vantaalla? | Vantaa](#)

- Kenelle omassa koulussa tai Vantaan kaupungilla tärkeää asiaa voisi edistää ja millä tavoin?
- Kutsukaa nämä henkilöt mukaan seuraavan kerran Skidialogiin tai miettikää muuta tapaa, jolla asian voi tehdä tunnetuksi

Tapaaminen 10: ARVIOI: Dialogi, 45 min

Toimintakauden loppuun järjestetään dialogi, johon kutsutaan osallisuusryhmän lisäksi koulun rehtori, ja muita tärkeitä aikuisia

Dialogin tavoitteena on tuoda esille osallisuusryhmän tekemiä havaintoja koulun toiminnasta ja käydä vuoropuhelua siitä, mitkä asiat edistävät koulun toiminnan kehittämistä

- Mitä asioita on opittu toimintakauden aikana?
- Mihin asioihin koette tärkeäksi saada vaikuttaa?
- Käykää ryhmässä läpi, mitä osallisuusryhmän toiminnasta jäi mieleen?
- Mikä oli hyvää ja mikä huonoa?

Dialogeja varten voitte käyttää Skidialogiboksia. Jokaiseen kouluun on toimitettu valmis boksi dialogien vetämistä varten, kysy lisätietoa koulun ekopedagogilta. Materiaalit dialogia varten voi ladata myös [Lahden kaupungin sivuilta](#)

Lisää ideoita ja materiaaleja

[Materiaalit – Opinkirjo](#)

[OSALLISUUDEN MENETELMÄPANKKI](#)

[Lasten osallisuus | Opetushallitus](#)

[lapsen-kuulemisen-menetelmia.pdf](#)

[Työkaluja ja toimintamalleja osallisuuden toteuttamiseen - Nuoret ja osallisuus](#)

[Lapsen osallisuus - Pelastakaa Lapset](#)

[Kunta varmistaa lasten osallisuuden useilla tavoilla | UNICEF](#)

[Osallisuus alkaa arjen kohtaamisista - Lapsistrategia](#)

KIITOS!

Karoliina Mutanen, osallisuusasiantuntija, kasvatus ja oppiminen, Vantaan kaupunki

karoliina.mutanen@vantaa.fi

